

PAWEL HERTZ*

A párizsi versekből

(RÉSZLETEK)

2.

*Hogy ha még Norwid itt lehetne!
De nincs már jelen, nem vár rám.
Ma éjjel újra dobok peregték
Bem gyászrapszódíját.***

*Mint hogyha hallanám lépteit
Ahogy itt egykor lassan járkált,
A kor fagyában s homályában
Ment az Arsenal kapuján át.*

*Ő tudta, hogy a történelem
Vérből, harcból van összetoldva.
Hol csak a holt szabad, ott a hazánk.
Ott virágozik a fehér rózsza.*

3.

*Félelem, gyász. Dűhtől halványan
Messzi híreket hallgatok,
Ott most lépnek a barrikádra
És nincs reményük, csillaguk.*

---

* Pawel Hertz (1918–2001) lengyel költő, fordító, irodalomtörténész, 1956 október–novemberében Párizsban tartózkodott. Ezeket a verseit *Poezje* c. 1983-ban Varsóban megjelent kötetéből vettük át, magyarul itt jelennek meg először.

** Utalás Cyprian Norwid tizenkilencedik századi, emigráns lengyel költő Bem tábornok halálára írt gyászversére.

*S bár tudom, milyen korban élek,
A Rue de Seine-re rohanok.*
Ablakát nézem. Álom-jelet
Adjon nekem a rég halott.*

6.

*Az idegen elsápadt a puskalövések dalára.
Oly régen bűvöli Párizst a mások forradalma.
Minden sebet bekötöztek itt részvétellel,
Ez az utca az emigránst mindig befogadja.*

*Minden vereség után, mint didergő darvak, ékben
Iderepülnek a száműzöttek, hogy a város zsivajában
Érezzék a magyarok és lengyelek közös fájdalmát,
S elrejtsek másfajta arcukat az idegen sokaságban.*

*Az álmok útlevelében kudarcuk vízumával
A kávéház szögletében keserű kávét isznak,
A csészékből építenek törékeny barikádokat
És éji szavaik az utcán hosszan visszhangoznak.***

Lengyelből fordította GÖMÖRI GYÖRGY

---

* Adam Mickiewicz (1798–1856) lengyel költő, a lengyel romantika vezéralakja lakott itt. Műveivel fél évszázadig ébren tartotta a lengyel függetlenség gondolatát.

** Az utolsó sorban a kiemelt szöveg a tizenkilencedik századi orosz elnyomás ellen írt ismert Mickiewicz-vers egyik sorára, a „honfitársaim hosszú éjszakai beszélgetéseire” utal.